

1

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 37

Дата 24. IX. 1993г.

102-33-407
23.09.95

Конс.з. N. 19/98
9011. - Д. М. Кривобор
Наар. - Ч.Х. 928.
27. IX. 986.

до

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

ОТНОСНО:

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТЪЛКУВАНЕ НА КОНСТИТУЦИЯТА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл.150, ал.1 във връзка с чл.149, ал.1, т.т.1 и 2 от Конституцията на Република България отправяме до Вас следните искания:

I. Да дадете задължително тълкуване на конституционната норма на чл.117, ал.3 - "Съдебната власт има самостоятелен бюджет".

В рамките на исканото задължително тълкуване на Конституцията, настояваме да се произнесете по следните въпроси:

1. Кои бюджетни приходи съставляват приходната част на бюджета на съдебната власт?
2. Кой е разпоредител с бюджета на съдебната власт?

II. Да дадете задължително тълкуване на Глава шеста от Конституцията досежно институциите на съдебната власт.

В рамките на исканото задължително тълкуване на Конституцията, настояваме да се произнесете по следния въпрос:

Е ли Конституционния съд институция в рамките на съдебната власт?

СЪОБРАЖЕНИЯ

I

Нормалното функциониране на демократичната държава се предпоставя от два основни, по наше виждане фактора:

структурното и икономическо обособяване на законодателната, изпълнителната и съдебната власти

и осигуряването на механизми за тяхното взаимно балансиране.

Докато в структурно отношение отделните власти са в една или друга степен удачно разделени, не така стои въпроса с тяхното икономическо разделяне. По наше мнение не може да има спор, че една или друга власт е самостоятелна единствено когато може да се разпорежда свободно с бюджета си, без да чака средства за своето функциониране от "някъде".

При законодателната и изпълнителната власти икономическото обособяване е постигнато. Изпълнителната власт в лицето на правителството осигурява чрез специфичните си механизми приходната част на държавния бюджет и го упражнява след неговото приемане от законодателната власт. От своя страна законодателната власт определя и приема собствения си бюджет и го упражнява. Очевидно, без да навлизаме в подробности, механизмите на икономическо обособяване на отделните клонове на държавната власт играят ролята и на балансиращи механизми.

По различен начин на практика стоят нещата по отношение на съдебната власт. Конституцията прогласява отделност на бюджета на съдебната власт, но тази отделеност в момента е до голяма степен имагинерна. Практически бюджетът на съдебната власт е част от бюджета на изпълнителната власт, като разходната му част е равна на одобрената от законодателната власт част от приходната част на общия държавен бюджет.

Ние намираме, че това положение е следствие от неточното тълкуване на чл.117, ал.3 от Конституцията. Бюджетът на съдебната власт следва да бъде реално обособен за постигането на следните обществено полезни цели:

- Осигуряване на реална независимост на съдебната власт;
- Издигане авторитета на съдебната власт чрез осигуряване на адекватни материални условия за дейност на правосъдието и правоохранителните органи;
- Осигуряване на кадри за съдебната власт.

Държавата, като обществена институция в крайна сметка съществува за да осъществява две функции:

ЗАЩИТНА - защита на интегритета на обществото от външни и вътрешни дестабилизиращи фактори, осъществявана от законодателната и изпълнителната власти, и

ПОСРЕДНИЧЕСКА - защита на интегритета на обществото чрез въвеждане и осигуряване спазването на определени правила за поведение на членовете на обществото, осъществявана от законодателната и съдебната власти.

3

Постигането на посочените по-горе цели ще осигури именно нормалното осъществяване на посредническата функция на държавата.

По повдигнатите пред Конституционния съд въпроси, становището ни е - приходната част на бюджета на съдебната власт се състои от приходите по Тарифа N 1 към Закона за държавните такси, за таксите, събирани от съдилищата и от Министерството на правосъдието, както и от другите такси, събирани от Министерството на правосъдието.

С оглед осигуряване баланса между отделните власти, както и предвид разпоредбата на чл.106 от Конституцията, разпоредител с бюджета на съдебната власт следва да е Министърът на правосъдието.

II

От друга страна постигането на структурно и икономическо обособяване на властите не е достатъчно за осигуряването на баланс помежду им, тъй като това предполага механизми за взаимен контрол. В тази връзка възниква въпроса за мястото на Конституционния съд в системата на трите клона на държавната власт, по който въпрос също така искаме Конституционния съд да се произнесе със задължително тълкуване.

Не е възможно да се приеме, че Конституционния съд е извън системата на клоновете на държавната власт, както това не може да се приеме за която й да е държавна институция. Неговите правомощия са насочени към осигуряване върховенството на Конституцията, към осигуряване на баланса между отделните власти, както и между вътрешните им структури.

Конституционния съд безусловно е юрисдикция. От осемте точки на алинея първа на чл.149 от Конституцията най-малко пет (т.т. 3,5,6,7 и 8) третира състезателни производства пред Конституционния съд.

От друга страна самият факт на задължително тълкуване на Конституцията и осигуряване на съответствието на законодателните актове на народното събрание на Конституцията е в пряка връзка с правоприлагането, респективно с правораздаването.

По този начин Конституционният съд без да е инстанция в съдебната система е на "върха" й, притежавайки правомощия, определящи дейността на съдебната власт.

Ако се приеме, че Конституционния съд е извън съдебната власт, то последната ще е лишена най-ефикасния механизъм за балансиране на съдебната със законодателната и изпълнителната власти.

По пълномощие на

1. НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ: (

2. Елена Филипова - (Соня Младенова)
 3. Йордан Рошнев.
 4. Гиндо Павлов -
- ✓

- 4. Петар Баљабанов
- 5. Весел Манаџаџов
- 6. Ганга Величкова -
- 7. Георги Пиринџи -
- 8. Дано Мехмедов -
- 9. Душанџо Зиселџ
- 10. Ђуџиџ Боџанов -
- 11. Драџен Велџанов
- 12. Уџо Уџ. Уџев -
- 13. Велиџанта Пџеџ
- 14. Георги Бџоџанов
- 15. Спџе Мџеџев -
- 16. Пџеџанџ Вџорџанов -
- 17. Пџеџанџ Пџанџанов
- 18. Велиџанџа Пџеџова -
- 19. Георги Кџоџанов
- 20. Красџимир Кџаџџанов
- 21. Пџеџанџ Пџеџанџ
- 22. Велиџанџ Вџанџанов -
- 23. Кџоџо Пџанџанов -
- 24. Красџимир Мџенџев -
- 25. Ана Кџеџанџанов
- 26. Георги Пџанџев
- 27. Георги Пџеџанов (Вџеџанџ)
- 28. Драџен Пџеџанџ
- 29. Драџен Пџеџанџ
- 30. Драџен Пџеџанџ
- 31. Драџен Пџеџанџ
- 32. Драџен Пџеџанџ
- 33. Драџен Пџеџанџ
- 34. Драџен Пџеџанџ

- 35. Георги Симеоново Попов,
- 36. Георги Петров Петров -
- 37. Стефан Иванов Мухоморов,
- 38. Ивко Радев -
- 39. Рама Веланов -
- 40. Стефан Александров Караджов
- 41. Тимур Симеонов Георгиев.
- 42. Асен Христоф Димитров
- 43. Никола Петров Кочев
- 44. Дотко Дотков Кочев
- 45. Манчо Великов Мелев
- 46. Тодор Кочев
- 47. Христо Иванов Арабаджиев
- 48. Ангел Иванов Иванов
- 49. Стоян Костадинов Мелев
- 50. Димитров Димитров Мелев
- 51. Червенко Крумов
- 52. Коста Карабаев

